

ALLES WÉL: 'T LOT IN DEN KERKBUIL.

NOVELLE

DOOR

J. J. CREMER.

— Maer gebeteren dat kon ie 't niet. —

„Z' is met 'n elm eboren, zeg ik maer; 't eluk eeft 'r altijd meê eweest, van jongs af aen, mens, | val met de koningin — dat God 'r zegene — toen
altijd had PLEUN 'n faveurtje; voor drie jaer 't ge- | ze voor niemandal, as 't waere, twee raijksdaelders
opstreek, kwaesie omdat ze 'n neusdoek had ope-
IV. | 8

raept; ik zeg maer: de eene mens is de andere niet; zie, PLEUN is toch geen aer beter dan ikke of jaij en ikke baij voorbeeld altaijd 't kind van de rekening: teugenwind, nies as teugenwind."

"Daer niet van," klonk het antwoord der vischersvrouw, tot wie SAARTJE MOGCHEL het woord had gerigt toen ze beiden met ledige vischmanden uit stad naar "Schevelinge" terugkeerden. "Daer niet van, maer, toen PLEUN van onze koningin die doe-seur kreeg, liep ze op 't laes en daerom zie je, maer niet om den neusdoek."

"Dat raekt niet, zie je," hervatte vrouw MOGCHEL, "ik zeg maer van 't geluk dat 'r dient; ikke en jaij we zijn ook menigmael op 't laes eweest, maer we zagen de koningin niet en d'r cente evenmin. Z' is met 'n elm eboren, zeg ik je; naou die groote uit de loteraij, wel mens, 'n mens zou er kipevel van kraijge, geloof ie 't wel, ik bestierf om 't art toen 'k 't oorde."

"Meer as meer," klonk het aan SAARTJES zijde.

"Drie duizend gulden!" hernam vrouw MOGCHEL, "je zel raeis zien wat ze d'r vinne zel roere, ik wed dat ze in de straet zel 'uren, met schilpe uijstalle en koffie zette, jaou en ik van 's gelaijke zel ze de rug toedraeijen; let 'r raeis op."

"Drie duizend gulde, wel van geweld!" zuchtte de tweede vischersvrouw en ze kneep even de oogen digt, welligt om zich zoo'n monstersom eens levendig voor den geest te halen.

"PLEUN is 'n elder waijf," zei ze een oogenblik later, "oppassend en goed voor d'r schaepies; als ik het één zou gunnen dan is het aen aer."

"Wel afgeraezend," riep SAAR, "elder! oppassend! ik stae d'r zoo goed as de beste, ze was 'n fadzige maeid, dat was ze; maer wie de pink in stuur oudt is TAIJS; jae, zie je, met zoo'n man kan je kabeljaauw vangen. Had m'n vaer niet 'n piek an TAIJS ehad dan was ie om maijn ekomme, maer nou, wat eb ik voor 'n joris; 'n spiering, mens, altaijd achteran; dat zet je achteruijt, oor, 't is wel ongelukkig as je zoo'n man treft, en je alles in de wereld teugen loopt."

"Me dunkt dat je AEI d'r wezen kan," merkte vrouw MOGCHELS gezellin aan, "aij vaert zoo knap as TAIJS, altaijd bekwaem, veêrdig d'r baij, en goed voor je schaepies."

"Goed! jae goed!" riep SAAR met de vingers knippende, "t is 'm te veul dat ie 't vuur stookt of 'n trek aen de wieg doet. Zien werken dat kan ie"

"Maer aij is toch, . . ." merkte de andere aan, doch vervolgen kon ze niet, want, vrouw MOGCHEL viel met een woordenvloed in, die niet werd gestuit voor dat men de woonplaats bereikt had. In de levendigste kleuren werd door haar geschilderd, hoe zij - vrouw MOGCHEL - den onvolmaaktsten man van de wereld gehuwd en de schreeuwergste, onhandigste kiuderen van de wereld gebaard had; hoe zij - vrouw MOGCHEL - in den volsten zin van 't woord, de handigste, en knapste, en verdienstelijkste vischersvrouw was, die aan 't strand zou te vinden zijn; hoe zij evenzeer de beklagenswaardigste en ongelukkigste mogt genoemd worden, wie alles tegenliep, die nooit een favourtje had, die iedereen

gelukkig zag, zonder zelve met den besten wil en de meeste zorg gelukkig te worden en die het daarom niet verdragen kon, dat het anderen altaijd alles meêliep en voor den wind ging, zelfs de luiten en onhandigsten zoo als PLEUN, wier heele huishouding een warwinkel en rommel was, "van ae tot zet" bij welk laatste de ontevreden vrouw er zeker niet aan dacht, dat ze met "ae" te verwerpen, de straks gehouden lofspraak op TIJS - die toch zeker de a moest wezen - bij ebbe in zee wierp.

't Was een warme Julij-avond. MOGCHELS kleine woning stond hoog in 't duin, en was de meest afgelegene van al de woningen tot de gemeente behoorende.

Zoo even was de visscher uit zee gekomen. KLA-SIENTJE had ie bij 't kleintje 't huis gevonden, moeder was nog niet uit stad terug geweest, de twee andere meisjes waren op de naaischool.

ARIE MOGCHEL had honger. Een paar sneden brood verkwikten hem zeer en toen, toen stak hij een pijpje op, streek SIENTJE met zijne vereelte had onder de kin, zei, dat ze best had opgepast, nam de kleine ARIE, zijn peetekind, zijn eenigsten jongen, uit het kribje en ging er meê naar buiten, want de lucht, zei ARIE, was toch maar alles, de lucht was 't element voor de menschen, precies als 't water voor de visschen. Kou of warmte, daar had ie geen weet van; 's winters, voor zijn part, kon 't vriezen een steen dik ijs en 's zomers mogt de zon het duinzand stoven en de zee doen koken, ARIE droeg altaijd de boezeroen, zijn baaijen broek en den zuidwester op 't hoofd.

Met zijn jongske op den arm stond ARIE naar zee te kijken. "Kaijk AEI, maijn artlap," sprak de vader tot het kind van veertien maanden, dat de oogjes voor de sterke lucht moest sluiten. "Jaij zel m'n trots weze as je merg in de hotten ebt. Met je vaer op zee, jogchie! God zal 't geven:

Oepsaesae! tralaelae!
Dobb'ren op de baeren,
Volle pinken brengt ie t' huis,
Die geen moed laet vaeren.

Oepsaesae! tralaelae!
Die de zee wil bouwen
En de netten vol wil zien,
Moet z'n roer goed ouwen.

Oepsaesae! tralaelae!
Vaeren in 'n pinkie;
Vaeren met je God in 't oog;
Doe je 't niet dan zink ie.

Oepsaesae! tralaelae!
't Leven is 'n raeisie
Stuur ik regt, 'k zing Boven eens,
Op een mooijer waijsie."

Lustig en helder had ARIE zijn liedje gezongen en zijn jongske er bij rondgezwierd, dat het kind

louter van pret, duidelijk „ae, ae,” gekraaid had. Of het liedje onberispelijk van vorm, en of het „wajisie” wat erg dreunerig was, daaraan stoorde zich ARIE niet, eens zou hij Boven wel op een mooijer wajisie zingen, dat geloofde hij zeker, want al had MOGCHEL het meesterstuk van den Errolschen predikant niet gelezen, hij gevoelde het niettemin diep dat, om zeker aan te landen, men met den Heere „moest uytzaeilen en binnenloopen, aen taefel zitten en opstaen, maer niet te kajik, — in ’t art! vast! as ’n graet in ’n walvisch.”

Ter naauwernood had het heete duinzand den laatsten klank van ARIE’s liedje gesmoord of een zuchtend, kreunend, neen liever een vermoeid gehê!! trof zijne ooren en zich naar die zijde wendende, zag hij zijn SAAR het mulle pad op, en naar hem toekomen.

„Wel afgeraezend, wat ’n sjouw!” riep de naderende echtgenoot reeds van verre. „’t Is om te bezwajiken. Is dat wonen phu! je most liever bajj Teraeide ’uren, geen drooge draed an me laijf oorje.”

„Dag SAER!” klonk het uit ARIE’s mond, „kom maer ier, maeidlief, ier ebbie ’n togchie. Kajik m’n klaine mol ’rraeis an, aij lonkt je al teuge,” en haar het jongske toestekende gaf hij haar tegelijk een zoen op de welgevormde lippen. — SAAR was lang niet leelijk, twee en dertig, vier kinders, drie duim kleiner dan hij, ’n knap stuk vrouwmens!

„Kom, laet me toch,” zuchtte vrouw MOGCHEL, haar echtgenoot met den elleboog afwerende, terwijl ze met de hand de muts van ’t jongske meer op ’t voorhoofd trok. „Ik zweet as ’n ezal, jaij staet ’r maer emakkelik bajj, hê! en ’t klaine te versjokse, kajik die boel me raeis zitte! Kajik as ’n gek, kajik die band, ook al los. Och! bleef je d’r af met je vingers — nies doen: kwaed doen; ’k ben ier eeuwig de slaef!”

ARIE keek waarlijk een weinig beteuterd, maar, hij kende dat liedje, was erg toegevend en zei een oogenblik later: „Kom, gae d’r maer zitte. Ben je zoo warm SAER?”

„Je most me vraege of ik ’t koud eb,” bromde vrouw MOGCHEL en greep den kleinen ARIE van vaders arm af dat het kind er van schreeuwde, viel met een onaangenaam „och!” op een houtblok neder, ’t welk vóór de hut tot zitbank diende, zette het jongske overeind, liet geen speld op haar plaats en geen bandje onverbonden, terwijl ze gedurig verzuchtingen deed hooren als: „’t Is ier eeuwig tobben! Ik kan voor alles zorgen! Altajid alles verkeerd!” en wat dies meer zij, tot ze eindelijk het kind op haar schoot liet zakken — ’t wicht was er zigbaar dof van geworden — zich met den schoudermantel ’t zweet van het aangezicht droogde en met een afgewend gelaet in ’t duin ging staren.

ARIE had zich middelerwijl half staande, half op een vischmand gezeten nabij haar geplaatst. ’t Was zoo’n knap wajij en vroeger zoo’n aerdige maeid geweest — maer sints de kinders over den vloer waeren, was ze nae venant meer aijzig en kwaed van memeur geworden en ARIE had er o! zoo’n weet van, maer gebeteren dat kon ie ’t niet.

„Dat je ’t warm hebt SAER, dat begrajip ik vaer-

dig, maer maeid, waerom je mantel ook meêgepakt?” zeide ARIE, „’t is ’r te warm voor.”

„Wel hemel bewaere!” riep de echtgenoot driftig, „zel je dan nooit ’rraeis opouwe met me de les te lezen? dan eb ie dit, en dan wat aêrs; kon ik ’t elpe dat bajj ’t uytgaen de regen met bakken uit de lucht werd gegote? Nog pas ’n vajij minuten ver, wier ’t klaêr en ’k eb ezwoegd mit ’t ding — d’r was ’r geen een in de stad die ’t bajj zich ad, maer zie je, SAER MOGCHEL is ’r altajid goed enog voor. Baeh! ’k zweet me dood!” en ze wierp den mantel van haar schouders af.

ARIE zag het wrevele vrouwje nog een wijle stilzweigend aan, trok van geweld aan zijn pijpje; maar, het vuur was er uit . . . zou ’t zoo ook met de liefde in ’t hart kunnen gaan wanneer er van haar kant niet aan ’t liefdespijpe wier getrokken? AAI ging naar binnen, hij, wou nog ’s opsteken.

„AEI!” klonk het hem achterna.

„Zaei je wat SAER?” vraagde MOGCHEL.

„Jae,” was SAARTJES antwoord. „Je ebt zeker van PLEUN ehoord en zie, dat kan me raezend maeke.”

ARIE trok de schouders op en zette een gezigt, ’twelk duidelijk te kennen gaf, dat hij van de razernij door PLEUN veroorzaakt geen begrip had.

„Wel! heb ik m’n leve,” riep de echtgenoot, „’t heele dorp kon verzinke eer jaij ’t zou oore. Weet je ’t van PLEUN niet, dat ze drie duyzend zoo maer glad weg uyt de loteraj eeft etrokke?”

„’k Ben panvisch as ik ’r ies van ehoord eb,” klonk ARIE’s antwoord en hij kwam een stap naderbij.

„Jae mens, drie duyzend gulde, as ’k niet in de kattegezaesie en in de kerk eleerd had dat God regtvaerdig is, dan zou ’n mens aest aen ’t wajifele raeke. Waerum zaij en ikke niet . . .?”

Een luid gelach van ARIE brak vrouw MOGCHEL’S rede af. „Waerom lagchie . . ? zeg, waerom lagchie?” riep zij toornig, maar ARIE kon ’t waarlijk niet helpen dat hij lagchen moest en bragt er eindelijk uit:

„Wel mens, ik dacht aen de vrouw die nooit in de loteraj speulde, maer die toch loofde dat ze ’t oogste lot wel krajige zou, as God ’t voor d’r bestemd had.”

SAAR was opgestaan; ’t stormde in haar binneste. Ze had AAI wel een klap in ’t gezigt willen geven, maar toch, ze hield zich in en snibde eindelijk: „As ik zóó dacht dan zou ’k wel dol in ’t oofd weze, maar wat me indert ’t is dat anderen alles, en wajj niemendal krajige en wáérom krajige wajj geen beneur, zeg? omdat jaij altajid ’n femelaer bent, hoe menigmael eb ik niet in ’t lot wille waege maer, dag saem! jaouw ooren staen d’r niet naer.”

Zeker voelde ARIE dat zijn gelach de vrouw al te zeer moest verbitteren, spoedig had hij zich daarom hersteld en beweerde op verstandige en bedaarde wijze, dat tevredenheid beter dan het hoogste lot uit de loteraj en gezondheid het nummer was waardoor die grootste schat te verkrijgen was. Met eenvoudige welsprekendheid vermaande hij zijn SAARTJE om toch niet altijd het vele goede voorbij te zien, ’t welk hun door God was geschonken. „Kajik ’rraeis

dien lekkeren mokkel," besloot hij op den kleine wijzende, "van z'n eerste laewaeij af tot nou toe, nog zelfs geen draei van de tanden. KLASIENTJE, MARG en LAYDA, zijne ze niet maeiden as kaebels, ikke en jaij ezond as de beste; daegelajksch brood, zeg SAER, zeg, is 't niet voldoende? wees resonnaebel en denk wat kan 't majjn maele of PLEUN en TAIJS d'r boven op zaijn; zou jaij voor drie duyzend gulde heur blinde schaep van 'n LAMMERT willen overneme? Kom, geef me 'n golfslag;" en hij pakte zijn SAAR en klapte haar een zoen op den mond en zij — zij zeide: "Phu!" en "je zaenikt ook eeuwig," en liep met den kleine naar binnen en bromde op 't meisje, 't welk druk zat te stoppen, "dat ze 'n slof van 'n rogstaert was, te dom om alleen te loopen, daer ze AETJE in 't pak deê as 'n dwaes, as — ik weet niet wat."

Al verscheidene malen was vrouw MOGCHEL na den beschreven avond met visch naar stad geweest. Ze had goede prijzen gemaakt en telkens wanneer ze het huis was voorbijgegaan, waar groote papieren met "aijzelajke sommen" er op, te kijk hingen, hadden de centen haar in den zak gebrand.

"Geen duyt heb ik 'r voor over," had AAI gezegd, "meeststajds goed geld naer kwaed geld smajtte."

"Laerie!" dacht SAAR, "aij schimpt op 'n aering voor ie in 't zout is," en telkens stond ze in 't voorbijgaan naar die cijfers te kijken, naar die "aijzelajke sommen," en terwijl ze dan met de eene hand de manden vast hield, telde zij met de andere in haar zak — en telde — en telde of 't er op over kon schiete.

Maar neen, ze had toch den moed niet. 't Geld dat ze beurde kon ook zelfs 't kleinste deel van een lot niet bestrijden, en toch — toch — jae! ze zou 't eens waege. — Hoe? —

"Goeije morgen!" zei het duiveltje van ongehoorzaamheid dat een muts van ontevreden wrevel droeg. "Weet je dat niet. Heb je t'huis geen steenen varken of 'n doosje of achterafje?"

"Jaewel, 'n blikken bossie."

"Nu dan, alle dagen als je de visch kwijt bent 'n stuiver op zij, daar kraait geen haan naar; kan 't er af neem er twee, langzamerhand zal er een potje komen dat je vrij geld kunt noemen, waar geen ziel of ligchaam schâ bij heeft. (Ook de ziel van SAAR niet?) Zie je, als dan 't sommetje rond is, 't liefst voor een tiende lot, dan ga je naar 't huis met de groote papieren waar die cijfers op staan, je neemt het nummer wat je 't eerst zult droomen — want droomen zel je er een, daar ben ik zeker van, maar niet hardop hoor! — Je bergt dan het briefje dat er geen punt van te zien komt, je wacht, je wacht geduldig en je trekt tienduizend; dat zijn zevenduizend gulden meer nog, dan PLEUN heeft getrokken, wat zal ze kijken. Goeije morgen!"

"Dank ie, goeije morgen. Jae, zóó zal 't gaen en wat zel ze kajke en wat zel AEI 'n gezigt zette.... Of ie dan ook zegge zel, dat 't goed geld naer kwaed geld smajtte is...?"

Zoo dacht SAAR terwijl ze naar huis terugkeerde en er kwam een plooi van blijdschap haar gelaat versieren, ja, versieren, want o het stond SAAR zoo goed als ze eens vrolijk keek, maar ze deed het zelden, 't was jammer! nu echter, had ik haar zwart willen aanzien, heel zwart, omdat ze zoo vrolijk zag.

Dagen, weken, ja, maanden verliepen er, eer de inhoud van het blikken busje toereikende was om er de vurig begeerde loterijkans voor te koopen. In 't einde had ze het sommetje bijéén, 't was een heele pluk; "de maeisies adden er best ieder 'n nieuw jakkie voor ehad... wacht maer... wacht maer... tienduizend, al kwam er maer vijf, maer drie, maar één duyzend van, ze konden dan paremat, moeselen of beter nog in plaes van bloot katoen kraijge" en terwijl vrouw MOGCHEL met het oneerlijk vergaarde geld stadwaarts ging, fladderden haar, als zoo dikwerf reeds, honderde begeerlijkheden voor de oogen, al te maal mooije vogeltjes.... koliebrietjes; visch, daar kreeg ze het land aan.

Hebt ge als jongen, waarde lezer, toen ge niet rooken mogt, wel eens voor een tabakswinkel geschilderd, beladen met een vracht van angst en aarzeling links boven de maag?

Hebt ge, lieve lezeresse — piepjong natuurlijk — van KAATJE UILENKRANS — of hoe uw naai- en breimamsel ook heeten mogt — naar huis keerende, wel eens gestaard op die heerlijke dingetjes achter de glazen van den banketbakkers-winkel — vooral die langwerpige met geel er in? — Hebt ge met MARIE of ANNE of SOPHIE, getuurd en gewatertand? Zijt ge de straat ten eind gelooopen, teruggekeerd tot daár waar ze lagen doch, met een scheut door de aärtjes, voortgestornd, dewijl de kindermid van mevrouw POSAP den steeghoek om, en u voorbij kwam...?

Ja — welnu dan gevoelt gij — indien uw herinnering aan die oogenblikken juist is — wat er in SAARTJE MOGCHELS boezem omging toen ze in haar lokwinkel wilde treden — dóórliep — terugkeerde en eindelijk toch binnenging.

Ze nam een tiende lot. In plaats van haar geld: een strookje papier.

"SAER doet alsof 't van bove niet pluys is," had ARIE al menigmalen gedacht. "Zou wonderzout of wormkruid ook noodig zaijn? Al traeger in 't werk, wonderbaer slecht van memeur en gezegden, alsof ze waent dat de koningin nog op 'n goeijen dag met 'r ruylen zel."

Maar, wat de echtvriend ook vraagde en hoe hij 't aanlei, de regte oorzaak van SAARTJES wonderlijkheid kwam hij niet te weten, want, SAARTJE zweeg, zweeg van haar daad als een mof en zei slechts, dat AEI met elken dag 'n grootere zaenik wier en dat ze 'oopte aar kleinen AEI nooyt naer z'n vaeder te zien aerden. De kleine AEI moest 'n heel ander man worden. Dat er nooit — de hemel bewaere! — zoo'n arme visscher van groeije zou. Zoo'n eertjie in 'n ellewinkel, kajke dat was wat aêrs! Dat de kleine AEI daer 'n goeije swiet zou slaen, kon ze naou al zien, zoo graecelajk kon ie traeraerietjes

maeke, heel aêrs as andere schaepies. — Echie! Gossiemajne!! as ie 'r raeissies naer 'n millieteere school kon, voor 'n prajissie omdat zelluy 't waere. De kleine AEI officier, op 'n paerd, wat zouwe ze kajike; wat aêrs as 'n visscher; zaij baij d'r zeun in stad op mooie kaemers. AEI kon dan visschen zoo veel as ie wilde."

De wonderlijkheid van vrouw MOGCHEL — de lezer begrijpt het klaar — er zou geen wonderzout of wormkruid voor baten. SAAR was ontevreden, wilde gaarne hooger vliegen dan ze kon, en begreep dat geld in de weegschaal, het zuivere wigt tegen over geluk was.

Op zekereren avond — 't was reeds herfst geworden — zaten ze bijéén, de echtelieden MOGCHEL en hun kroost. KLASIENTJE, MARG en LAYDA waren inderdaad aardige meisjes; de eerste, negen jaren oud, hielp klein AAITJE. 't Jongske schreeuwde uit al zijn magt en ofschoon KLASIENTJE geenzins door onhandigheid de oorzaak van zijn jammer was, zoo kreeg ze van moeder SARA toch de volle laag. Zeker! ze had AITJE geprikt, zeker er knelde hem wat, ze had 'm gestooten, ezelachtigheid anders nies, en vrouw MOGCHEL greep het schreeuwende ventje van KLASIENTJES knieën, maar 't kind schreeuwde voort, en of ze suste, en: "rae dae dae, dom deine," zong, 't hielp niet, zelfs geen slokkie: "zie je wel spieringkuyt! je hebt 'm boos 'estoken. Sust nou m'n lieffie: sust m'n joghie; rae, dae dae, dom deine. Jaij, naer je bed toe!!"

"'t Stormt weêr," dacht ARIE en ofschoon hij pas uit zee was gekomen, waar 't ook oremus geweest was, stak ie de pijp aan en ging de deur uit. Nog liever de wind er buiten dan binnen de muuren.

"G'n aevend AEI, is SAER 'thuis?" sprak eene vrouw die het duinpad kwam opstuiven en den vischer bijna tegen 't lijf liep.

"Eisae! KAE, je zet 'r vaert achter," sprak ARIE. "Is 'r onraed?"

"Onraed! Gossiemajne! nee!" hernam de vrouw naar den adem hijgende. "Je weet 'r niet van, é? Zeg, is SAER binnen?"

"Je bent 'n raere," zeide ARIE verwonderd. "Z'is binnen, jae, maer 't rookt oorrie; ze roert 'r vinnen."

"'t Raekt niet!" riep KAA en met een wip was ze MOGCHEL voorbij en stond weinige seconden later binnen de woning, vlak voor SAARTJE die AAITJE — eindelijk tot bedaren gebracht — in zijn kribje gelegd had.

"Mens! Mens! je bent er," riep de opgewonden KAA.

"É? Watte? Watte?" was SAARTJES verbluften uitval, terwijl ze van kleur verschoot.

"Watte? Mens! wel dat je" — KAA slokte van al te groote gejaagdheid — "dat je d'r op bent; dat je baij ziel en baij waarheid glad d'r uyt bent; dat je"

"Maer... zeg... dan..." stotterde SAER.

"Baij m'n ziel en zaeligaeid de onderduyzend! de onderduyzend op je nummer, mens. Is 't niet je nummer: vijf honderd vijf-en-negentig?.. Zeg, is 't niet?.."

't Was de arme visschersvrouw in den aanvang

onmogelijk te antwoorden, hare tanden stonden stijf op elkaar gedrukt, ze bibberde in de beenen maar eindelijk — eindelijk kwam ze tot zich zelve terug en thans met een kleur als scharlaken, stamelde zij: "Vaij... honderd... vijf-en... negentig;... jae!... jae! KAE, da's 't majne!"

Inderdaad was het alsof de visschersvrouw krankzinnig van blijdschap zou worden; eenige malen vloog ze KAA met onstuimigheid om den hals, maar ook, schier in hetzelfde tijdstip gromde zij van pure blijdschap op haar drietal meisjes, en zei, dat ze gaapten als schelvisch op strand; andere kinderen zouden van blijdschap opspringen, "maer jelluy, je rijkt aen de hommers maer houdt je mond digt."

De mannen zijn niet nieuwsgierig: ARIES pijpje was uitgegaan en slechts om op te steken trad hij zijn woning weêr binnen, maar vroeg toch terstond: "Wat zaei je...?"

De goede visscher keek alsof ie 'n walschvisch in 't net had gevangen, toen de vrouwen hem het buitengewone nieuws hadden medegedeeld. Op een hooger trap dan hij stond zou ARIE voorzeker moeten gestaan hebben, indien hij bij zulk eene uitkomst, de laakbare handelwijze zijner vrouw hadde afgekeurd, en alzoo zich zelve ware gelijk gebleven. "Is 't waerhaeid! is 't waerhaeid!" riep hij gedurig en SAAR gromde van vreugde: "Zie je naou wel! Zie je naou wel, daer stae je met je tevredenaeid, en gezondaeid, en schraelaeid om geen kans te willen waege. Naou is het goed, jae! naou kraijgt SAER de kroon op 'r hoofd, jae! Onderduyzend! laet zien da's tienduuzend! KAE, je zel er onderd van meê hebben, oorrie, waar is m'n mantel, m'n oed...? KLAESSIE, maek aen! Gelaijk weg nae stad... Kaijk, ier is 't briefie."

Vrouw MOGCHEL beefde nog altijd van opgewondenheid en liep nu hier en dan daar zonder zelve regt te weten wat ze wilde of wat ze deed. Slechts met de gulden tijding voor oogen, had ze niet bemerkte dat de kleine AAI alweder was wakker geworden en dat MARGJE — naar 't kribje gestapt — er zingende gesust had:

"Slaep lieffie, de zon is in zee,
Sluyt jaij jaouw klaein oogchies naou digt,
Dan zoek ik je morgen mooi schilpies aen strand,
Want morgen dan is et weêr licht."

Moeder SAARTJE had zelfs het lieve MARGJE niet hooren zingen, doch, gereed als ze was om met KAA de woning te verlaten, ten einde zoo mogelijk terstond op vertoon van haar aandeel, die "vreeselijke" som te ontvangen, klonk haar eensklaps een luide kreet in de ooren, en hoorde zij MARGJE die zoo bleek als een doode geworden was — roepen: "Kaijk, kaijk! AITJE! wat ie aekelig raer is!"

Gij hebt het reeds gehoord, dat SAARTJE, zoo-wel als haar echtvriend, zielsveel van het jongske hield; herinner u hare illusiën met hem, indien de fortuin haar begunstigde. IJlings snelde zij dus op het kribje toe en zag er den lieven kleine in een hevige stuip.

Indien gij de ontsteltenis der moeder hadt gezien, voorzeker 't zou u innig geroerd hebben, en waar-

lijk, het jongske lag er ook droevig genoeg. Hebt ge wel eens een hevige stuip gezien, moeders..? Niet, dan wensch ik u hartelijk toe dat ge het aan uwe lievelingen nooit beleven zult. AAITJE zag er uit alsof hij met den dood lag te strijden. 't Klamme zweet parelde hem op het aangezigtje en vrouw MOGCHHEL, op het onverwachtst van blijdschap tot wanhoop gevoerd, kreet haar man toe, dat hij toch ijlen zou.. voort... voort, naar den dokter eer het te laat was, en de vader die eerst als wezenloos op het jongske gestaard had — want nooit had hij zoo iets gezien — riep: „Wasch 'm met waeter!” en bad overluid: „Elp o God! elp!” en SAARTJE, ja ook zij bad uit het diepste der ziel; „Laet 'm niet ster-ven, o God! elp 'm, elp mijn AAITJE!”

Een droevige nacht volgde er op den avond dien wij beschreven. AAI had den dokter gehaald en de dokter had middelen voorgeschreven en gezegd hoe men in dit of dat geval te handelen had, maar, tot eene verklaring aangaande den toestand van den kleinen jongen was hij niet gekomen.

„Is 'r kwaed baj?” had SAARTJE gesteend.

„Zou ie 't aelen?” had ARIE gezocht... maar de geneesheer had slechts de schouders opgehaald. Och Heere, de schouders opgehaald! Toch het verstandigste. Zoo min als ARIE of SAARTJE wist hij of 't jongske 't nog halen zou.

Een akelige, droevige nacht!

't Leven van uw leven te zien lijden, vaders! verschrikkelijk niet waar? 't Kind, dat ge onder 't harte gedragen en gezoogd hebt, te zien worstelen met den dood, moeders! vernietigend niet waar? O! dan geen hulp te kunnen aanbrengen; met slappe handen en met kloppende harten daar te staan zonder bijna iets te kunnen doen, om het leven de overwinning te doen behalen. Zoo'n teeder wormpje! Zelfs uwe klagten hoort en begrijpt het niet. Of ge al zucht en klaagt en 't wichtje bij zijn naam roept, ge vindt er geen baat bij en hebt er geen voldoening van, want uw kindje ligt daar even treurig en 't is aan die lieve oogjes te zien dat ze u niet herkennen. Niets kunt ge doen... Niets? Kunt ge niet bidden ook....?

Ja bidden!

En, ook zij, zij knielden neêr, de zwaar beangste echtgenooten en ze baden..... en, toen ze waren opgestaan toen..... toen baden ze nog voort; iedere gedachte werd een gebed en hoe nader de geest der vrouwe vooral, nabij den Almagtige was, hoe reiner 't ook in haar binnenste werd en

al kon ze ook nog niet volkomen zeggen: Uw wil geschiede, zéker bood ze voor de begeerde redding een deel... neen..... haar gansche winste. Ze zou het lot in den kerkbuil werpen. „God elp m'n AAITJE! O! God elp m'n jongske!”

Den volgenden morgen reeds vroegtijdig trad de geneesheer weder de visscherswoning binnen. Vier malen had AAITJE een hevige stuip gehad en nu, nu lag hij, en sliep, maar kreunde nog bij wijlen. De ouders waren niet uit de kleêren geweest. Vrouw MOGCHHELs oogen stonden rood en gezwollen. Ze had ook akelig veel gehuild.

Hoe zou het nu gaan....? De dokter wist het nog niet, de tijd moest het leeren. En de tijd, ja, hij heeft het geleerd. De gebeden der echtelieden zijn verhoord geworden, de kleine jongen bleef hun gespaard. Wat AAITJE inderdaad gescheeld had..? De dokter zei het niet, en wij, wij weten het niet, genoeg is het, dat hij herstelde.

En moeder MOGCHHEL wierp, volgens haar gelofte, het lot waarop ze de tienduizend gulden ontvangen kon in den kerkbuil?

Hola! de armen harer woonplaats zijn er geen halve cent rijker door geworden, geen kruimel brood heeft die gelofte hun meer verschaft. Bezweek zij voor de verzoeking?

God bewaarde de zwakke er voor.

Vergissen is menschelijk. KAA, SAARTJES vriendin, de eenige die wist dat ze in 't lot spikkeerde, kon beter tong van schelvisch, dan 'n vijf van 'n drie onderscheiden. Dat SAAR een tiende van No. vijf-honderd-vijf-en-negentig had, dat wist ze best, maar — dat er op het groote papier 't welk ze in stad zag hangen, bij de honderdduizend, het No. driehonderd drie-en-negentig had gestaan, daar kon ze zich later maar geen begrip van vormen, 't waren krek „vaijven” eweest. „Ik zeg dat 't valsch gaet,” zei KAA. Weg was haar honderd.

Klein AAITJE is nu een AAI van zestien jaren, hij ziet er uit als melk en bloed; aan boord is ie 't liefste en moeder, ja moeder....! tot een voorbeeld van Christelijke tevredenheid kan ze nog niet gesteld worden, doch de vermaning van God, die in den nacht tot haar kwam, werkte toch zoóveel op hare ziel, dat elke wrevel of ontevredenheid wordt onderdrukt door de gedachte aan de les toen ontvangen, en de scheeve muts zet ARIE dadelijk regt met de woorden: Alles wêl: 't lot in den kerkbuil.

Als AAI dat zegt lacht SAAR, en ze geeft 'm 'n golfslag.

MOZES OP DEN NEBO,

DOOR

R. C. H. RÖMER.

Het uchtendscheemren kwam en zie! op Pisga's toppen,
Te midden van den vloed der nachtelijke droppen,
Beweegt zich een gestalt' —

't Is MOZES, 't is Gods knecht, die langs verborgen wegen
Op goddelijk bevel 't gebergte heeft bestegen,
Dat Moabs vlakke omwilt.